

Konštrukcia plťí

Stavanie plťí a splavovanie riek a jazier mnohí považujú za vysnívaný zážitok v prírode a spájajú ho s napínavými príbehmi, ako je napríklad Tom Sawyer. Tento článok sa zaoberá rôznymi typmi stavania plťí a ich využitím pri práci s mládežou.

Vztlaková komora

Otázka vztlakovej komory je zásadná a úzko súvisí so spôsobom používania plte. Plť sa môže správne používať len vtedy, ak konštrukcia pláva a horný okraj plte nie je pod vodou ani pri zaťažení jednou alebo viacerými osobami. Z toho jasne vyplýva, že na každý kilogram, ktorý by mal byť nad hladinou vody, musí vztlakové teleso vo vode zabezpečiť určitý výtlak vody. Zjednodušene povedané: všetko, čo je ľahšie ako 1 kg na liter objemu ($=1 \text{ dm}^3$), pláva. Čím nižšia je hmotnosť vztlakového telesa na liter objemu, tým väčší vztlak je k dispozícii a plť môže byť pri rovnakej veľkosti viac zaťažená. Inými slovami, plť pre 4 osoby vyrobená čisto z dreva má pozoruhodne väčšiu hmotnosť a zodpovedajúco väčšiu hmotnosť (približne 1 tona) v dôsledku slabého vztlaku dreva. Naproti tomu plť postavená s plávacou komorou môže byť prenosná pre 4 osoby. Nasledujúce materiály sú vo všeobecnosti vhodné na plávanie v každodennom živote v klube mládeže:

- Drevo
- Lyžiny nákladných áut
- Koše (plastové alebo kovové)
- Sagex
- PET alebo podobné

Faktom je, že romantický čln z masívneho dreva je pre svoju hmotnosť, a teda zotrvačnosť, nevhodný na cestovanie po našich riekach a jazerách. Na pevný splav na jazere však drevo ponúka všetko, čo potrebujete na pohodové kúpanie. Odporúča sa mať dve hrubé polená po šírke ako hlavné plávacie teleso a tenšie polená na vrchu ako plošinu a plávacie teleso, spojené priečnymi alebo priečnymi

popruhmi. Hlavné vztlakové telesá by mali byť zase priečne spojené s ďalšími polenami, aby bol splav priečne stabilný. **Dôležité:** Plť musí byť postavená dostatočne veľká, aby sa nedala prevrátiť ľudskou váhou.

Používanie plte

Ako už bolo uvedené, prvou otázkou, ktorú je potrebné objasniť, je spôsob používania plte. Aj veľmi jednoduchý a nie celkom stabilný plť sa môže použiť na prechod cez rieku, t. j. plť sa ťahá z jednej strany na druhú, napr. na túre. Aj to môže byť pre deti pôsobivý zážitok. Ďalšie možnosti sú

- Upevnenie na jazere
- Výlety na jazere
- Výlety po rieke

Plť s nákladnými rúrami

Raft s kamiónovými rúrami je ideálny na prechod a cestovanie po rieke.

Výhody:

- Rúrky môžu byť súčasťou podložky
- Jednoduché nafukovanie, malé na uskladnenie
- obrovský vztlak vďaka vzduchu
- robustné rúrky sa môžu trieť aj o kamene; rúrky podľahnú, zatiaľ čo iné plutvy by sedeli.
- rúrky zviazané dokopy sú už relatívne stabilné, konštrukcia je možná výlučne s priekopníckou technológiou

Nevýhody:

- Veľmi vysoký odpor vo vode - prakticky nevhodné na pohyb veslovaním
- Hoci vzduch v trubkách poskytuje veľký vztlak, trubky sa nedajú zviazať dostatočne kompaktne a v strede majú "dieru".

Stavebníctvo

V závislosti od veľkosti plte sa 4 rúrky, t. j. 2 na 2 (pri prekladovej lodi 3 na 3), alebo 2 na 3, prípadne aj viac, pevne zviažu slamenou šnúrou alebo podobným spôsobom.

Pri použití pionierskej techniky stavby sa vetva po vetve položí na rúrky a zviaže sa. (sieťová konštrukcia) alebo: Z dvojitých lamíel a debniacich panelov sa zoskrutkuje lešenie a potom sa zviaže k rúrkam slamenou šnúrou.

Cestovanie po riekach

Bezpečnosť

Vo Švajčiarsku sú plavby na raftoch po riekach s deťmi povolené len v sprievode skúsených sprievodcov s bezpečnostným modulom J&S pre vodné aktivity a príslušným školením SLRG (riečny modul).

Rafting na jazere sa považuje za bežnú vodnú aktivitu (modul SLRG pre jazerá).

Rafting na riekach si spravidla vyžaduje inštruktorov s výcvikom SLRG s riečnym modulom.

Splavy s deťmi by mali vykonávať len skúsení sprievodcovia. Vyžaduje sa jasná znalosť rieky atď. Platia smernice SLRG a J&S!

Zákonné (pravidlo 2,5 m)

Splavovanie na raftoch je obmedzené aj zákonom. Vo Švajčiarsku sa to líši od kantónu ku kantónu, okrem niekoľkých základných zásad. V niektorých kantónoch plavby na raftoch presahujú bežné povolené verejné využívanie riek a považujú sa za tzv. plavebné podujatie (napr. TG), a preto musia byť povolené úradmi (povolenie obce na spúšťanie a vyberanie vody, raft pred použitím kontroluje polícia, musí byť uzatvorené poistenie podujatia atď.)

Za plte sa však považujú len plávajúce konštrukcie s dĺžkou 2,5 metra a viac. Menšie plte preto teoreticky nepotrebujú licenciú. Na jazerách s plťami tejto

veľkosti však nie je povolené opustiť pobrežnú oblasť na vzdialenosť 150 metrov, čo sa aj tak neodporúča.

Ďalšie informácie

Ďalšie informácie o vodných aktivitách v rámci J+S a SLRG nájdete v článku ["Plánovanie vodnej aktivity"](#).

Dôkaz o zdroji

Obrázok na obálke: Poskytuje Jungschar Stami St. Gallen